

که‌ریم مسته‌فا ده‌رباره‌ی نه‌وه‌ی که نه‌و پلانه فی‌رکاریه تا چه‌ند هۆکاره بو پیش‌که‌وتنی ئاستی خویندنو پی‌گه‌یانندی خویندکاری داهینه‌ر، ئاماژه‌ی به‌وه‌دا شائامانجی پلانی فی‌رکاری پی‌گه‌یانندی مروقی (مروقدۆست، سروشت دۆستو ژینگه‌پارێز، داهینه‌ر، کارامه، فره‌زان، به‌په‌رۆش، ژياندۆست، هاوکار، دلسۆزو بافه‌ره‌هنگ) ده‌بیت

"ده‌ستپیشخه‌ریه‌که‌ی ریک‌خراوی کۆمه‌ک بو به‌شداربوونه له‌پروژه‌ی ژيانه‌وه‌ی کوردستاندا" ئه‌گه‌ر هاوکاری بکریین پلانی فی‌رکاری هاوچه‌رخ له‌ماوه‌ی دوو سالدا له‌گشت کوردستان پیاده ده‌که‌ین"

سهر‌په‌رشتیارییه‌تی گشتی له‌وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده مامۆستا عه‌بدولجبار له‌به‌پۆه‌به‌رایه‌تی په‌روه‌رده‌ی هه‌ولێرو خاتو پاکیزه به‌پۆه‌به‌ری گشتی په‌روه‌رده‌ی هه‌ولێرو خاتو نه‌رمی به‌پۆه‌به‌ری په‌روه‌رده‌ی کۆیه مامۆستا ئه‌سود سهر‌په‌رشتیار له‌کۆیه کاک ئه‌براهیم هه‌ویز هه‌ولێرو ئه‌براهیم رانیه مامۆستا شۆرش به‌پۆه‌به‌ری په‌روه‌رده‌ی مه‌خموو چه‌ندانی دیکه‌ش هاوکاری کراوین کارناسانیمان بو کراوه، به‌لام تائیس‌تا ته‌نها وه‌زاره‌تی وه‌رزشو لاوانو خودی کاک ته‌ها به‌رواری نه‌بیت، هه‌چ وه‌زاره‌تی‌کو له‌یه‌نیکه‌ی دیکه‌ یارمه‌تی ریک‌خراوی کۆمه‌کی نه‌داوه بو پیاده‌کردنی ئامانجه‌کانی.

هه‌روه‌ها ناوبراو باسی له‌وه‌شکرد له‌هه‌خشه‌پتی لاوانی وه‌زاره‌تی‌وه‌رزشو لاواندا که ئاسته‌نگه‌کانی دواکه‌وتنی لاوانی کوردستانی ده‌ستپیشخاندووه، بره‌گه‌یه‌کی تابه‌ت هه‌یه به‌ کزی ئاستی فی‌رکاری، وه‌زاره‌تی وه‌رزشو لاوان ئه‌م بره‌گه‌یه‌ی کردووه به‌ پی‌گه‌یه‌کی یاسایی بو یارمه‌تیدانی ریک‌خراوی کۆمه‌ک له‌پیاده‌کردنی ئامانجه‌کانیدا.

که‌ریم مسته‌فا ده‌رباره‌ی نه‌و پلانه‌ی تا چه‌ند ده‌توانی کادری داهینه‌ر به‌ره‌م بێتو جیاوازی چیه‌یه له‌گه‌ل سیستمی خویندنی ئیستا له‌کوردستان ئاماژه‌ی به‌وه‌دا دوا‌ی نه‌و هه‌موو گۆرانکارییه‌ی له‌دوا‌ی راپه‌رینه‌وه روویانداوه، دواتر له‌دوا‌ی بزگاری‌کردنی عێراقو کرانه‌وه‌ی ده‌روازه‌کانی جیهانی به‌رووی کوردستانداوه هه‌بوونی دوو فریگی ئۆده‌وه‌له‌تی‌و نزیکی سه‌دیه‌نجا گه‌شتی هه‌فتانه‌وه‌هه‌بوونی ده‌ کۆسۆلگه‌ری ولاتانو سهدان کۆمپانیای بیانی له‌گشت بو‌اره‌کانی به‌ره‌مه‌ئێنانو خه‌مه‌تگوزاریدا، هه‌موو ئه‌مانه کادرو شاره‌زاییانیکه‌ی ده‌بیت، که هه‌رگیز له‌ سایه‌ی نه‌و سیستمه‌ په‌روه‌رده‌یه‌ی ئیستادا په‌یدا نابن! بۆیه سیستمیکه‌ی فی‌رکاری هاوچه‌رخ زه‌روهرتیکی میژووویه.

ئامانجی پلانه‌که‌و شیوازی کارکردنیان له‌و سیستمه‌دا فی‌رکبه‌ین، ده‌کریت له‌ماوه‌ی دوو سالدا له‌گشت ناوچه‌کانی هه‌رتیدا پیاده‌بکریت.

ده‌رباره‌ی نه‌وه‌ی پلانیکی فی‌رکاری له‌ولاتانی ئه‌سکه‌نده‌نافی وه‌رگیرابیت بو کوردستان چه‌ند گونجاوه، ده‌توانریت به‌سه‌رکه‌وتووی له‌کوردستانیش پیاده‌بکریت که‌ریم مسته‌فا باسی نه‌وه‌ی کرد ئه‌گه‌ر بپاریبیت کوردستان ببه‌تته ئه‌و دورگه‌ دیموکراتیکه‌ی که به‌ ده‌ریاک له‌دیکتاتۆریه‌ت ده‌وردراوه وه‌ک گشت پارته‌کانو سه‌رکرده‌کان بانگه‌سه‌ی بۆده‌که‌ن، ئه‌وا به‌بێ پی‌گه‌ی بوونی پلانیکی فی‌رکاری هاوچه‌رخێ مروقدۆست، ژنپارێز، دیموکراتخواز، ژینگه‌دۆست، زانستخوازو به‌ره‌مه‌هێن، ته‌نها هه‌قانه‌تیکی رۆمانسانیه‌یه.

له‌و بو‌ارانه‌ی ئامانجه‌مان پێدا سه‌که‌نده‌نایا به‌تابیه‌تی نه‌رویح له‌لوئکه‌دا، دیموکراتی، ژنپارێزی، ژینگه‌دۆستی، ریزگرتن له‌ رابو‌وچوونو دین، به‌ره‌مه‌ئێنان، زانست په‌روه‌ری، به‌ری ئاستی ژیانو ئابووری، هاوکاری و په‌رۆشی، گشتیان له‌ئاستیکه‌ی بێ هاوتان له‌جیهاندا، گونجاندنی ئه‌م به‌هایانه له‌ پڕۆسه‌ی فی‌رکاری کوردستاندا، به‌دڵنیاییه‌وه خه‌مه‌ت به‌پڕۆسه‌ی دیموکراتیزه‌کردنی کوردستان ده‌کاتو پتی نامۆ نابیت، بۆیه بو ولاتیکی فره‌نه‌سه‌وه، فره‌دین، فره‌زمانو فره‌بیروباوه‌ری وه‌کو کوردستان هه‌ر ده‌بیت پلانیکی فی‌رکاری هاوچه‌رخ، مروقدۆست، دیموکراتخوازو ژینگه‌دۆستی تێداپیاده‌بکریت.

سه‌بارت به‌وه‌ی بو جیه‌جیه‌کردنی نه‌و پلانه‌ی حکومه‌ت تا چه‌ند هاوکارییان ده‌کات که‌ریم مسته‌فا هاوکاری کردووی به‌ فره‌مانی وه‌زیری په‌روه‌رده لیژنه‌یه‌کی هاوکاری له‌نیوان وه‌زاره‌تو کۆمه‌کدا دامه‌زراوه که له‌لایه‌ن سه‌رۆکی دیوانی وه‌زاره‌توه کاک که‌وکز سهر‌په‌رشتی ده‌کریت، هه‌روه‌ها کاک بو‌رهان ئه‌رگۆشی به‌پۆه‌به‌ری گشتی

هه‌روه‌ها ناوبراو ئاماژه‌ی به‌وه‌شدا کۆرسو خولی پامێزانمان بۆنزیکه‌ی (۲۰۰۰) مامۆستای کوردستان کردووه‌ته‌وه ئیستاش له‌نزیکه‌ی سه‌د فی‌رگه‌دا شیوازی فی‌رکاری کۆمه‌ک، واته فی‌رکاری هاوچه‌رخ پیاده ده‌کریت، گشت ئه‌م کارانه‌ خۆبه‌خشانه‌و بێبه‌رامبه‌ر کراوه کتیبه‌ی پلانی فی‌رکاری هاوچه‌رخیش کۆکردنه‌وه‌ی کۆی نه‌و ئه‌زمونه‌یه‌وه ده‌ستپیشخه‌ریه‌کی دیکه‌ی کۆمه‌ک وه‌ک ئه‌رکیکی خۆی بو به‌شداربوون له‌ پڕۆسه‌ی ژيانه‌وه‌ی

ناوه‌رۆکی کتیبه‌ی پلانی فی‌رکاری هاوچه‌رخ فۆرمه‌له‌کردنی به‌ها مرۆییو دیموکراتیکه‌کانه له‌به‌رنامه‌ی فی‌رکردندا، هه‌روه‌ها دیاریکردنی ئامانجی فی‌رکاریه‌، به‌واته‌یه‌کی پڕونتر کتیبه‌یه‌که وه‌ک ده‌ستووریک وایه بۆسیستمی فی‌رکاری ده‌ولت (حکومه‌تو وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده) به‌پتی نه‌و پلانه ده‌زانیت داوا‌ی چی له‌فی‌رگه (قوتابخانه) ده‌کات تا‌کو له‌قوتاغی بئه‌په‌تیدا فی‌ری مندالی بکات.

که‌ریم مسته‌فا ده‌رباره‌ی نه‌وه‌ی نه‌و پلانه فی‌رکاریه‌ تا چه‌ند هۆکاره بو پیش‌که‌وتنی ئاستی خویندنو پی‌گه‌یانندی خویندکاری داهینه‌ر ئاماژه‌ی به‌وه‌دا شائامانجی پلانی فی‌رکاری پی‌گه‌یانندی مروقی (مروقدۆست، سروشت دۆستو ژینگه‌پارێز، داهینه‌ر، کارامه، فره‌زان، به‌په‌رۆش، ژياندۆست، هاوکار، دلسۆزو بافه‌ره‌هنگ) ده‌بیت، له‌و کتیبه‌دا گشت ئه‌و ئامانجانوه‌ چۆنیته‌ی گه‌شتن به‌و ئامانجانمان پڕونکردووه‌ته‌وه، بێگومان ئه‌گه‌ر نه‌و کتیبه‌ ببه‌تته ده‌ستووری فی‌رکاری له‌ کوردستاندا، ئه‌وا ئاسۆی شائامانج دیاره.

سه‌بارت به‌هه‌وله‌کانی ریک‌خراوی کۆمه‌ک بو هاوچه‌رخکردنی بواری فی‌رکاری باسی له‌وه‌کرد کۆمه‌ک ماوه‌ی شه‌ش ساله به‌چری کار بو به‌هاوچه‌رخکردنی سیستمی فی‌رکاری کوردستان ده‌کات، له‌م بو‌اره‌دا چه‌نده‌ها کتیبه‌و گوتارو لیکۆلینه‌وه‌ی نووسیه‌وو وه‌رگیراوه‌و ویب‌ سایتی تابه‌ته‌ی بو ئه‌م مه‌سه‌له‌سه‌ کوردووه‌ته‌وه (www.p4ckurd.net)، (www.komak.nu)هه‌روه‌ها دوو گروپ مامۆستا له‌سالانی (۲۰۰۴و ۲۰۰۵) داو گروپیکی له‌کاربه‌ده‌ستانی په‌روه‌رده له‌سالانی (۲۰۰۹)دا بانگه‌یشتی نه‌رویحو سوید کردووه، تا به‌شیوازی سیستمی فی‌رکاری نه‌رویحی سویدی ناشانبن، چالاکانه له‌کۆنگره‌ی په‌روه‌ده‌یی سالی (۲۰۰۷) له‌هه‌ولێر به‌شداربووه‌وه چه‌نده‌ها مامۆستا تابه‌تکاری بواری فی‌رکاری میوانداری کوردستان کردووه.

"هه‌موو فراکسیۆنه‌کانی په‌رله‌مان به‌ئینی هاوکاریان پێداوین"

"له‌دووه‌م خۆپیشانداندا ته‌قه له‌خویندکاران کرا، له‌کاتی‌کدا سه‌رجه‌م داواکاریه‌کانمان په‌وایه‌وه هه‌چ کاریکه‌ی نایاسایشمان نه‌کردبوو"

خویندکارانه‌ش که چه‌ندینجاره خۆپیشاندان ده‌که‌ن ئه‌نجومه‌نی وه‌زاره‌تی خویندنی بالا کۆبوونه‌وه ده‌کات بو ئه‌م مه‌به‌سته، له‌ئاینده‌دا دوا‌ین بریاری وه‌زاره‌تی خویندنی بالا سه‌بارت به‌م خویندکارانه‌ ده‌رده‌چیت. جیگای وه‌بیره‌ئانه‌وه‌یه ئه‌م سال وه‌زاره‌تی خویندنی بالا بریاری گه‌رانه‌وه‌ی سیستمی په‌رینه‌وه (عبوری) دا بو ئه‌و خویندکارانه‌ی که له‌وانه‌یه‌کدا که‌وتوون پاش نه‌وه‌ی که بۆی ده‌رکه‌وت ژماره‌ی ئه‌و خویندکارانه‌ زۆره که له‌وانه‌یه‌کدا که‌وتوون.

"ئالای نازادی" بو به‌دواداچونی کێشه‌ی ئه‌م خویندکارانه که چه‌ندینجاره خۆپیشاندان ده‌که‌ن دوا‌ی گه‌رانه‌وه‌ی سیستمی عبور بو دوو وانه‌و گۆرینی بار ده‌که‌ن، په‌یوه‌ندی کرد به‌ مه‌مه‌د سابیر به‌پۆه‌به‌ری به‌دواداچوونو پلاندانان له‌وه‌زاره‌تی خویندنی بالا توێژینه‌وه‌ی زانستی، ناوبراو به "ئالای نازادی" راگه‌یاندا: وه‌زاره‌تی خویندنی بالا له‌گه‌ل هه‌موو کارنێکدا که له‌ خه‌مه‌تی زانستدا بێت، هه‌موو کاریک ده‌کات بو ئه‌وه‌ی که ئاستی زانستی خویندکاران به‌رزبکاته‌وه، بو تاوتوێکردنی کێشه‌ی ئه‌م

بلاوه‌ پیمان راگه‌یه‌ندرا که ئه‌گه‌ر بێتو ژماره‌ی نه‌و خویندکارانه زۆربیت که‌له دوو وانه‌دا که‌وتوون ئه‌وا سیستمی عبور ده‌یانگه‌ریته‌وه‌و سیستمه‌که‌یان له‌سه‌رپه‌یره‌وه ده‌کریت، به‌لام له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی که ژماره‌شمان زۆره تا ئیستا ئه‌م کێشه‌یه‌مان بو چاره‌سه‌ر نه‌کراوه.

ئه‌وه‌ش ده‌لێت چه‌ندین خویندکار له‌شاریکه‌وه دین بو زانگۆی شارنیکتر که ئه‌مه‌ش کارنێکی زۆر قورسه‌ بو، ئه‌و خویندکاره که پێویستی به‌ خه‌رجیه‌کی زۆر ده‌بیت یه‌ک سال له‌به‌ر دوو وانه‌ هاوچۆ بکات.

بۆ جاری سێیه‌مه خۆپیشاندان ده‌که‌ین، خۆپیشاندانه‌کانی پێشومان بو به‌رده‌م وه‌زاره‌تی خویندنی بالا توێژینه‌وه‌ی زانستی بوو، به‌لام به‌هۆی نه‌وه‌ی کێشه‌کانمان بو چاره‌سه‌رته‌کراوه په‌نامان بو به‌رده‌م په‌رله‌مانی کوردستان هه‌تانه، که ژماره‌مان زۆره ئه‌مڕۆ لێره کۆ بوینه‌ته‌وه.

ناوبراو سه‌بارت به‌داواکاریه‌کانیان باسی له‌وه‌کرد داواکاری ئه‌مه ئه‌وه‌یه که سیستمی عبور چۆن بو یه‌ک وانه په‌یره‌وه ده‌کریت به‌هه‌مان شیوه بو ئه‌و که‌سانه‌ش په‌یره‌وه بکریت که له‌دوو وانه‌دا که‌وتوون، داواکاریه‌کی ترمان ئه‌وه‌یه که گۆرینی بار په‌یره‌وه بکریت که له‌سالانی پێشودا په‌یره‌وه‌کراوه، ئه‌گه‌ر بێتو داواکاریه‌کانمان جیه‌جی نه‌که‌ن ئه‌وا به‌رده‌وام ده‌بین له‌خۆپیشاندان.

شیلان کۆی خویندکار له زانگۆی کۆیه ئامازه‌ی به‌وه‌کرد کۆمه‌لێک خویندکاری زۆرین له‌دوو وانه‌دا که‌وتوون ئه‌مڕۆ له‌شاری کۆیه‌وه ها‌تووین بو به‌شداریکردن له‌خۆپیشاندان بو ئه‌وه‌ی داواکاریه‌کانمان جیه‌جیه‌بکریت که به‌مافی خۆمانی ده‌زانین، چۆکه‌ دوو وانه که‌مه‌و پێویستی به‌وه‌ ناکات سالیکیتر بو دوو وانه بمانینه‌وه له‌کاتی‌کدا له‌سالانی پێشوو کار به‌سیستمی عبور کراوه بو دوو وانه، له‌گه‌ل پێدانی پینج نهری گۆرینی بار.

هه‌ر سه‌بارت به‌و خۆپیشاندانه کاروان ئه‌مه‌د باسی له‌وه‌کرد له‌به‌رده‌م په‌رله‌مانی کوردستان خۆپیشاندانمان کردووه شه‌قامی به‌رده‌م په‌رله‌مانمان گرتووه تاوه‌کو وه‌لامان بدریته‌وه،

ئالای نازادی" بو به‌دواداچونی کێشه‌ی ئه‌م خویندکارانه که بۆ جاری سێیه‌مه خۆپیشاندان ده‌که‌ن"ئالای نازادی" ئه‌م راپۆرتی ئاماده‌کردووه، خویندکارانی خۆپیشاندهر به‌رپرسیانی وه‌زاره‌تی خویندنی بالا توێژینه‌وه‌ی هه‌تانه‌وه تاخافتن.

مه‌مه‌د علی خویندکاری زانگۆی سه‌لاحه‌دینه‌و له‌دوو وانه‌دا که‌وتووه له‌وباره‌یه‌وه ئامازه به‌وه ده‌کات که ئه‌وه

ئالای نازادی" بو به‌دواداچونی کێشه‌ی ئه‌م خویندکارانه که بۆ جاری سێیه‌مه خۆپیشاندان ده‌که‌ن"ئالای نازادی" ئه‌م راپۆرتی ئاماده‌کردووه، خویندکارانی خۆپیشاندهر به‌رپرسیانی وه‌زاره‌تی خویندنی بالا توێژینه‌وه‌ی هه‌تانه‌وه تاخافتن.

مه‌مه‌د علی خویندکاری زانگۆی سه‌لاحه‌دینه‌و له‌دوو وانه‌دا که‌وتووه له‌وباره‌یه‌وه ئامازه به‌وه ده‌کات که ئه‌وه